Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/76057,Uroczyste-otwarcie-wystaw-IPN-poruszajacych-tematyke-II-wojny-swiatowej-Gdansk-2.html
20.04.2024, 14:03

Uroczyste otwarcie wystaw IPN poruszających tematykę II wojny światowej – Gdańsk, 2 września 2019

„II wojna światowa na Pomorzu Gdańskim w fotografiach i dokumentach IPN” oraz „Ukradzione dzieciństwo” to dwie ekspozycje, które można oglądać przed siedzibą IPN Gdańsk.

UKRA
DZIO
NE
DZIE
CIŃ
STWO

UKRA
DZIO
NE
DZIE
CIŃ
STWO

OBROŃCY

OBRONCY

II WOJNA ŚWIATOWA

WESTERPLATT

WESTERPLATT

2 września o godz. 9.00 przed siedzibą IPN Gdańsk (al. Grunwaldzka 216) odbyło się uroczyste otwarcie wystaw poruszających tematykę II wojny światowej:

- „II wojna światowa na Pomorzu Gdańskim w fotografiach i dokumentach Instytutu Pamięci Narodowej”, przygotowana przez pracowników Archiwum IPN Gdańsk (do końca września).
- „Ukradzione dzieciństwo”, przygotowana przez Oddział IPN w Warszawie (do 22 września).

> – Zapraszamy do obejrzenia tych dwóch bardzo ważnych wystaw młodzież z województwa pomorskiego. W najbliższym czasie odbędą się specjalne lekcje przygotowane w oparciu o treść tych ekspozycji – podkreślił prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

II wojna światowa na Pomorzu Gdańskim w fotografiach i dokumentach Instytutu Pamięci Narodowej

– 80. rocznica wybuchu II wojny światowej jest okazją do przypomnienia o tym, czym była wojna oraz zaprezentowania zbiorów fotograficznych i dokumentów zgromadzonych w Archiwum IPN – mówi Justyna Pazda, naczelnik Archiwum IPN Gdańsk.

Punktem wyjścia są historyczne zdjęcie, należące do najczęściej reprodukowanych obrazów, przedstawiające pierwsze chwile wojny w Gdańsku, walki o Pocztę Polską, Westerplatte, Gdynię, Oksywie, polskich jeńców i ludność cywilną, wysadzone przez Polaków mosty na Wiśle w Tczewie, budowę i późniejsze funkcjonowanie obozu koncentracyjnego i zagłady Stutthof. Całość koncepcji zamykają fotografie wykonane po wojnie, ukazujące miejsca ekshumacji, gdzie jesienią 1939 roku dokonano największych masowych zbrodni na Pomorzu Gdańskim: Lasy Piaśnickie, Lasy Szpęgawskie, Lasy Kartuskie i Lasy Kościerskie.

Na wystawie zaprezentowano 72 fotografie oraz 30 dokumentów pochodzących z zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej. Źródłem fotografii są albumy wykonane na użytek propagandy niemieckiej, sławiącej sukcesy żołnierzy niemieckich. Zdjęcia wykonano w gdańskich zakładach fotograficznych: Foto-Sönnke – album „Danzigs Befreiung” („Wyzwolenie Gdańska ”) oraz Foto Luben – album "Kampf um Danzig" ("Walka o Gdańsk").

Pozostałe zdjęcia, wykonane w 1945 roku i później oraz prezentowane dokumenty zostały zaczerpnięte z akt śledztw w sprawie masowych zabójstw obywateli polskich dokonanych jesienią 1939 r., prowadzonych Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku.

Część z tych zdjęć funkcjonuje od dawna w obiegu naukowym, pozostałe są mało lub zupełnie nieznane.

Ukradzione dzieciństwo

Ekspozycja ukazuje życie dzieci od okresu międzywojennego do zakończenia II wojny światowej. Brutalnie przerwane

przez wojnę i okupację dzieciństwo pozostawiło w ich życiu ogromną traumę.

Dzieciństwo to zwykle najpiękniejszy okres w życiu człowieka, pełen nadziei, ufności, beztroskiej zabawy i miłości. Wówczas buduje się własną tożsamość, odkrywa piękno i różnorodność otaczającego świata, definiuje i ugruntowuje postawy moralne na całe życie, uczy się altruizmu.

Świat tych doznań obecny był w życiu młodego pokolenia – urodzonego i wychowanego raz pierwszy od 123 lat w wolnej, niepodległej Polsce.

W 1939 r. wybuch wojny sprawił, że świat ten przestał istnieć – zastąpiły go groza, bezprzykładne okrucieństwo, codzienne świadectwo śmierci. Czy młody człowiek w tym obcym sobie świecie miał jeszcze jakiś wybór? Czy był tylko bezwolnym świadkiem wszechotaczającego mordu? Czy stać go było na demonstrację postaw heroicznych – ocalenie resztek humanizmu i własnego dzieciństwa?

O wyborach między byciem ofiarą, biernym obserwatorem a obrońcą opowiada właśnie prezentowana wystawa.

Historia „ukradzionego” polskim dzieciom dzieciństwa nie kończy się w 1945 r. – ocalałe z pożogi wojennej okaleczone fizycznie i psychicznie zarażały one swoimi przepełnionymi grozą wspomnieniami kolejne pokolenia Polaków, przenosząc wojenną traumę do czasów współczesnych. Czy my sami nie przekazujemy nieświadomie tej traumy – to niestety wciąż aktualne pytanie do każdego z nas.

– Podczas wojny ponad 200 tys. dzieci zostało wywiezionych do Rzeszy w celu germanizacji. 150 tys. młodych ludzi trafiło na Sybir. Po zakończeniu II wojny światowej ponad 1,5 miliona dzieci zostało sierotami, półsierotami. M.in. o nich jest ta ekspozycja – podsumowuje Krzysztof Drażba,

naczelnik OBEN IPN Gdańsk.

PLIKI DO POBRANIA

Wystawa „II wojna światowa na Pomorzu Gdańskim w fotografiach i dokumentach IPN” (pdf, 8.24 MB) 02.09.2019 12:35